

Activități de cercetare științifică ale colectivului de informatică aplicată

Dr. Elena Tîrziman

Catedra de Infomatică Aplicată a Facultății de Litere,
Universitatea din București
E-mail: etirziman@yahoo.com

Dr. Elena Tîrziman este conferențiar la Catedra de Informatică Aplicată a Facultății de Litere, Universitatea din București și Director General al Centrului de Documentare pentru Construcții, Arhitectură, Urbanism și Amenajarea Teritoriului, CDCAS București. Predă cursuri de informatizarea bibliotecilor și documente electronice. Domeniile sale de cercetare sunt informația digitală și sisteme de informare și documentare specializate.

Rezumat

Specialiștii din domeniul Științelor Informării de la Universitatea din București, membri ai catedrei de Informatică Aplicată au fost și sunt implicați în numeroase proiecte de cercetare la nivel național și internațional în colective ale universității sau în colective de cercetare din alte structuri instituționale.

Din noiembrie 2006, activitatea de cercetare a Colectivului de Informatică Aplicată se derulează prin **Centrul de Cercetare pentru Informație Digitală - DIGINFO**.

Sunt prezentate proiectele:

- Proiect prototip pentru servicii publice în bibliotecile informatizate. Proiect realizat de un colectiv de cercetare de la Universitatea din București și de la Universitatea Politehnica din București în cadrul Programului Național RELANSIN. 2004- 2006.

- Sistem de gestiune a Fondului Național de Reglementări Tehnice. Proiect realizat de un colectiv de cercetare de la Universitatea din București și de la CDCAS - Centrul de documentare pentru Construcții, Arhitectură, Urbanism, Amenajarea Teritoriului - CDCAS - București în cadrul Programului Național AMTRANS. 2004-2006.

- Sistem specializat de informare pentru realizarea bazelor de date urbane. Proiect realizat de un colectiv de cercetare de la Universitatea din București în cadrul Programului Național AMTRANS. 2003- 2005.

- Sistem național de management al resurselor digitale în știință și tehnologie bazat pe structuri grid - **SINRED** - proiect în cadrul programului Cercetare de Excelență. Proiectul se derulează începând cu octombrie 2005.

Cuvinte cheie: *Proiecte Cercetare; Sisteme specializate de Informare; Baze de date.*

Specialiștii din domeniul Științelor Informării de la Universitatea din București, membri ai catedrei de Informatică Aplicată au fost și sunt implicați în numeroase proiecte de cercetare la nivel național și internațional în colective ale universității sau în colective de cercetare din alte structuri instituționale.

Cercetarea științifică are ca punct de plecare cerințele societății informației și este coroborată cu cerințele strategiei naționale de cercetare și coordonată prin programele naționale de cercetare INFOSOC, AMTRANS; CERES; RELANSIN, CNCSIS, etc. care lansează competiții pentru selecția de proiecte.

Proiectele Colectivului de Informatică Aplicată urmăresc îndeosebi tematica legată de noile tehnologii, dezvoltarea de conținut informațional digital, sisteme integrate de baze de date, aplicarea tehnologiilor informării și comunicării în diverse domenii de activitate și nu în ultimul rând, informatizarea bibliotecilor, realizarea catalogului național colectiv, fluidizarea circulației informației și documentelor, etc.

Din noiembrie 2006, activitatea de cercetare a Colectivului de Informatică Aplicată se derulează prin **Centrul de Cercetare pentru Informație Digitală - DIGINFO**.

Prezentăm în continuare câteva proiecte de cercetare reprezentative și cu impact în mediul economic și social și în care sunt implicate colective interdisciplinare de la Facultatea de Litere, Colectivul de Informatică Aplicată, Catedra de Științele informării (1):

- *Proiect prototip pentru servicii publice în bibliotecile informatizate*. Proiect realizat de un colectiv de cercetare de la Universitatea din București și de la Universitatea Politehnica din București în cadrul Programului National RELANSIN. 2004- 2006

Directorul de proiect este Prof. dr. Doina Banciu și din echipa de cercetare a Universității fac parte Prof. Dr. Mircea Regneală, Conf. dr. Elena Tîrziman, Lector dr. Rodica Mandea, Lector dr. Agnes Erich, asistent drd. Octavia Porumbeanu, asistent Mihail Dumitrache, ing. Cristian Ciortan

Obiectivul de bază al proiectului îl reprezintă realizarea procedurilor pentru implementarea unui set prototip de servicii publice de informare pentru utilizatorii unei biblioteci informatizate, obținute ca urmare a valorificării optime a informațiilor stocate în bazele de date ale bibliotecii, precum și în bazele de date existente în alte structuri de informare, via Internet. Rezultatele proiectului se pot extinde și la informatizarea bibliotecilor publice, cu efect direct asupra rolului acestora în dezvoltarea culturii și implicit relansarea sistemului de informare–documentare la nivel național.

Problematika propusă spre rezolvare se circumscrie următoarelor obiective specifice:

- evaluarea nevoilor de informare a colectivității căreia i se adresează biblioteca informatizată;
- proiectarea bazelor de date aferente serviciilor specializate pentru utilizatorii bibliotecii;
- asigurarea conectivității cu alte componente ale sistemului informatic de comunicare al instituției și transfer de date între diverse structuri de informare;
- constituirea unei documentații prototip de implementare a serviciilor publice oferite de o bibliotecă informatizată unei comunități specifice.

Acest proiect este conceput în spiritul obiectivului principal al programului RELANSIN privind relansarea României conform cerințelor integrării în spațiul economic al Uniunii Europene.

- *Sistem de gestiune a Fondului Național de Reglementări Tehnice.* Proiect realizat de un colectiv de cercetare de la Universitatea din București și de la CDCAS- Centrul de documentare pentru Construcții, Arhitectură, Urbanism, Amenajarea Teritoriului- CDCAS- București în cadrul Programului Național AMTRANS. 2004-2006

Directorul de proiect este Prof. dr. Doina Banciu și din echipa de cercetare a Universității fac parte Conf. dr. Elena Tîrziman, Lector dr. Rodica Mandea, Lector dr. Agnes Erich, asistent Mihail Dumitrache, ing. Cristian Ciortan

Obiectivul principal al acestui proiect constă în conceperea unei baze de date urbane specializate pe domeniul construcțiilor, arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului, și habitatului, un sistem unitar destinat gestionării cât mai eficiente și într-o manieră cât mai accesibilă a informațiilor conținute în reglementările care compun *Fondul Național de Documentare, Informare în domeniul construcțiilor, arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului, și habitatului.*

Defalcarea proiectului pe faze a avut în vedere următoarele operațiuni majore necesare îndeplinirii acestui obiectiv:

- Documentare privind gestionarea fondurilor naționale de reglementări tehnice; structurarea domeniului de referință și stabilirea tipurilor de reglementări specifice (faza I)
- Concepția bazei de date, testarea sistemului (faza II)
- Finalizarea bazei de date, punerea în funcțiune a sistemului și diseminarea Informațiilor (faza III)

- *Sistem specializat de informare pentru realizarea bazelor de date urbane.* Proiect realizat de un colectiv de cercetare de la Universitatea din București în cadrul Programului National AMTRANS. 2003- 2005

Directorul de proiect este Conf. dr. Elena Tîrziman și din echipa de cercetare a Universității fac parte Conf. dr. Emil Ionescu, Conf. dr. Adriana Ichim, Lector dr. Liviu Groza, Lector drd. Niculina Vârgolici, Lector dr. Rodica Mandea, asistent drd. Cristina Albu, ing. Cristian Ciortan.

Proiectul se înscrie în tendințele și preocupările naționale și internaționale actuale privind crearea conținutului digital direct accesibil prin multiple fațete. Tematica proiectului este interdisciplinară și implică atât o bună cunoaștere a domeniului managementului urban, pentru identificarea și sistematizarea informațiilor pertinente cât și competențe în Știința Informării - prelucrarea, stocarea și controlul terminologic al informațiilor - și în informatică - noile tehnologii ale informației, echipamente și software de aplicație.

Obiective:

- realizarea unor structuri informatice flexibile și anume a legăturilor simple sau multiple dintre tabelele principale și tabelele auxiliare ale bazelor de date care permit asocieri între înregistrările din aceste tabele.
- precizarea, elaborarea instrumentului de control terminologic pentru regăsirea informațiilor după un anumit criteriu de căutare - subiectul ;
- implementarea bazelor de date pe un sistem local;
- elaborarea unor modele de strategii de regăsire a informației.

Organizațiile implicate în implementarea și gestionarea unui sistem de informare specializat pot fi cele care desfășoară efectiv activități de cercetare: universități, institute de cercetare, laboratoare de cercetare din organizații publice sau private.

Utilizatorii potențiali ai sistemului de informare specializat pot fi atât din țară, cât și din străinătate:

- cercetători și specialiști din respectivul domeniu și/sau alte domenii.
- organizații care oferă servicii și consultanță, active în domeniul dezvoltării cercetării și tehnologiei;
- intermediarii de informații (centre de documentare și birouri de informații);
- planificatorii domeniului și cei care fac politica respectivului domeniu.

- *Sistem național de management al resurselor digitale în știință și tehnologie bazat pe structuri grid - SINRED* - proiect în cadrul programului Cercetare de Excelență. Proiectul se derulează începând cu octombrie 2005.

Universitatea din București este coordonatorul proiectului iar directorul de proiect este Prof. Dr. Doina Banciu.

Proiectul își propune crearea unui sistem național de management al resurselor digitale în știință și tehnologie bazat pe structuri GRID. Obiectivele derivate constau în definirea și fundamentarea soluțiilor privind constituirea unei biblioteci digitale bazate pe rețeaua bibliotecilor universitare, publice și academice (Biblioteca Academiei Române și Bibliotecii ale Institutelor din subordinea Academiei); definirea metodelor și metodologiilor de creare a unui sistem unitar la nivel național în domeniul infodocumentar bazat pe documente digitale; analiza și testarea modalităților de valorificare a tehnologiilor GRID în domeniul infodocumentar; adoptarea unei soluții compatibile atât la nivel național pentru rețele de biblioteci cât și între acestea și sisteme internaționale în domeniu; Realizarea unui portal unic și a unor căi de acces unitare pentru informația digitală indiferent de locul unde aceasta este stocată; definirea unor proceduri de construire a bazelor de date digitale în acord cu normele și reglementările naționale și internaționale în domeniu

Proiectul va permite utilizatorilor diverși (administrații, institute de învățământ și cercetare, persoane fizice cu profesii diverse să acceseze și să utilizeze resurse documentare și informaționale digitale.

Potențiali utilizatori

Aria beneficiarilor acestui proiect este deja definită la nivelul populației universitare, de cercetare și se va lărgi considerabil în viitor. Astfel toți utilizatorii specifici fiecărui sistem de informare - documentare în parte vor folosi același gen de servicii; vor beneficia de aceleași produse și servicii digitale în condiții similare de acces.

Partenerii consorțiului de cercetare

Universitatea din București - UB, *coordonator al proiectului, propune un colectiv de cercetare cu mare experiență în bibliologie și știința informării, implicat într-o serie de proiecte naționale și europene pentru creerea de baze de date partajate și servicii de informare automatizate pentru comunitate.* Universitatea Politehnica din București - UPB, *propune în proiect un colectiv dintr-un centru de cercetare/dezvoltare, acreditat instituțional și la nivel național de către CNCISIS, implicat în proiecte de implementare a unor sisteme de management universistar, inclusiv în proiecte Phare.* Universitatea Tehnică din Cluj Napoca - UTCN, *este de*

asemenea implicata în activități de organizare, prelucrare și diseminare a informației digitale. Institutul National de Informare și Documentare - INID este institutul reprezentativ la nivel național pe problematica de informare și documentare. Universitatea de Vest din Timișoara este o instituție de învățământ superior, având o bibliotecă aflată în plin proces de modernizare, atât structural, cât și funcțional iar colectivul propus este implicat în proiecte din domenii de cercetare similare.

Notă

- (1) Sunt prezentate doar proiecte în care este implicată autoarea articolului.